

Landbruksveier

Saksbehandler: Lars Martin Julseth

Saksnr.: 18/00115-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Hovedutvalg for teknikk og miljø

25.01.2018

Rådmannens innstilling:

1. Vedlagte retningslinjer for søknader og saksbehandling i saker om landbruksveier legges til grunn.
2. Saker av prinsipiell karakter som beskrevet i retningslinjene legges frem for politisk behandling.

Ås, 15.01.2018

Trine Christensen
Rådmann

Nils Erik Pedersen
Teknisk sjef

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

Vedlegg:

Retningslinjer for søknad og behandling av landbruksveier
LDIR-902 Søknad om bygging av landbruksvei
Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier

Saksutredning:

Sammendrag:

I Follo anlegges landbruksveier i skog- og jordbruksområder med relativt tett befolkning og mange ulike bruker- og interessegrupper. Rådmannen erfarer at det ofte er knyttet en del ulike interesser og konflikter til bygging av landbruksveier. Regelverket for landbruksveier er kort og har stort rom for lokal tilpassing. Med store mengder masser (stein, jord ol.) i omløp, og mulighet for å få betalt for mottak av masser gis det et økonomisk insentiv for bygging av landbruksveier som lovverket ikke håndterer godt nok.

Det er ønskelig å få på plass lokale retningslinjer for håndtering av søknader om bygging av landbruksveier i Follo for å utfylle gjeldende regelverk og tilpasse praksis i slike saker til utfordringene vi har i Follo. Rådmannen ber om tilslutning til dette fra hovedutvalg for teknikk og miljø i Ås.

Fakta i saken:

Bygging av landbruksveier er unntatt behandling etter plan- og bygningsloven. Unntaket er hjemlet i plan- og bygningslovens § 20-6. «Unntak fra søknadsplikt for visse tiltak som behandles etter andre lover». Tiltaket defineres som landbruksvei når over 50% av samlet nytte er knyttet til landbruksvirksomhet. Det kan altså være andre interesser inntil 50% knyttet til veien, f.eks. privatbolig, hytter, næringsbygg e.l.

Bygging av landbruksvei reguleres i dag av Forskrift om planlegging og bygging av landbruksveier (FOR-2015-05-28-550) hjemla i lov om jord (LOV-1995-05-13-23) og lov om skogbruk (LOV-2005-05-27-31). Forskriften er kort, konkret og gir stort rom for lokal tilpasning (Vedlegg) Landbruksdirektoratet har utarbeidet søknadsskjema med veiledning som skal benyttes (LDIR-902).

Follo landbrukskontor, som behandler landbruksveisaker i Ås kommune, erfarer at det ofte er knyttet en del konflikter og ulike interesser til landbruksveisaker.

I Follo anlegges landbruksveier i folkerike skogs- og jordbruksområder hvor verdier som friluftsliv, biologisk mangfold og visuelt uttrykk/estetikk står sterkt. I henhold til forskriften om landbruksveier skal det vurderes om tiltaket bør konsekvensutredes dersom veilengden er over 5 km. I Follo bygges det normalt ikke så lange landbruksveier, men konsekvensene av kortere veier kan likevel være store.

Ås kommune har et landbrukslandskap med mindre skogområder og et godt utviklet veinett. Det er mange små lokalveier og mye gamle skogsveier. Vedlikeholdet av disse er varierende og oppgradering eller nybygging kan være nødvendig for å tilpasses dagens maskiner og driftsmetoder. De fleste landbruksveisøknader er skogsveier som skal brukes til uttak av skog og andre formål. Det er også en del oppgradering av eldre gårdsveier.

Vurdering:

Bygging av ny eller ombygging av landbruksvei er å anse som et relativt stort inngrep da veiene ihht «Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse» (LMD 2016) skal være mellom 3,5 -5 m brede avhengig av klasse og bruk, og skal bygges for å tåle store vogntog og landbruksmaskiner. Helårs landbruksvei i klasse 3 skal f.eks. bygges for vogntog for tømmertransport med totalvekt inntil 60 tonn og 24 meters lengde. Det er også krav til møte- og sнопlasser.

Det er i vårt område for tiden et overskudd av stein- og jordmasser fra utbyggingsområder og dette gjør landbruksveiprojekter betydelig mer lønnsomme. Dette er også en problemstilling som ikke lovverket er tilpasset. Som en konsekvens av dette blir formålsvurdering noe vanskeligere. Bygges det vei kun til skog- og jordbruksformål eller er andre formål utslagsgivende for bygging av vei, som for eksempel mottak av masser, ønske om utbygging, ønske om bedre turvei eller vei til bolig.

Etter landbruksveiforskriften skal det vektlegges helhetsløsninger for landbruket, konsekvenser for miljøverdier og faren for flom, erosjon og løsmasseskred. Kommunen har mulighet, jf. § 3-3 i landbruksveiforskriften, til å sette vilkår om planleggerkompetanse, linjeføring, teknisk utforming, vedlikehold og miljømessig tilpassing av veien, samt vilkår som begrenser motorisert ferdsel på veien.

I vårt område er det en mosaikk av tettsteder, jorder og mindre skogteiger samt større infrastrukturtiltak som vei og jernbane. Å få et korrekt bilde av formålet med veisøknaden kan som nevnt være vanskelig. Lovverket er enklere for bygging av landbruksvei og det er også en gebyrfri søknad noe som gjør det interessant å få behandling etter dette lovverket framfor plan- og bygningslovbehandling der formålet er blandet.

Det er viktig for landbrukets sikkerhet og effektivitet at veinettet som benyttes er helhetlig med gode veiløsninger som er i god stand. Det er derfor viktig med enkel og effektiv saksbehandling av utbedringer og effektivisering av eksisterende landbruksveier. Oppgradering av eldre vei, mindre omlegginger (rundt tun, til nye driftsbygninger ol.), velteplasser og mindre nyanlegg (traktorvei eller 50 - 500 m bilvei) vil normalt være å anse som kurante saker. Store oppgraderinger eller nyanlegg av landbruksbilvei er ofte store inngrep og vil være mer tidkrevende og kreve en mer omfattende vurdering. Slike saker anses som prinsipielle.

Retningslinjer for planlegging og saksbehandling av landbruksveier i Ås kommune skal bidra til å klargjøre krav til søker og saksbehandling i kommunen, og sørge for en bedre prosess før godkjenning av veiprojektet.

Miljømessige konsekvenser:

Klare retningslinjer for landbruksvei og en mer helhetlig vurdering av søknader vil trolig sikre miljøverdiene på en bedre måte. Vedtaket skal vektlegge «Konsekvenser som bygging, ombygging og bruk av veien vil ha for miljøverdier» og vurderinger etter lovverk som naturmangfoldloven og forurensningsloven skal gjøres. Ved nybygging skal særlig den samlede påvirkningen på området vektlegges. Ut fra denne informasjonen gjøres vurderinger etter naturmangfoldlovens §§ 8-12 og ved behov etter annet lovverk.

Alternativer:

Vedtaks ikke retningslinjer for søknad og behandling av landbruksveier vil behandling av landbruksveisaker fortsetter som tidligere.

Et slikt vedtak vil ikke ha noen større konsekvenser, men rådmann anser retningslinjer som en god måte å forenkle og klargjøre prosessen for søker og bedre sikre at almene hensyn ivaretas.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen viser til vurderingene over og ser at det er behov for klare retningslinjer for søknader og saksbehandling for landbruksveisaker.

Rådmannen anbefaler at vedlagte retningslinjer heretter legges til grunn i slike saker. Dette medfører at prinsipielle saker som beskrevet i retningslinjene leges frem for politisk behandling fra 2018.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart